

יבמות פד

יש מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן	מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן	מותרות לאלו ולאליהן	ואסורות לאלו ולאליהן
1. כהן הדיוט שנשא את האלמנה ויש לו אח כ"ג	6. כ"ג שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט	שאר כל הנשים	11. כהן גדול שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול או כהן הדיוט
2. חלל שנשא כשרה ויש לו אח כשר	7. כשר שנשא חללה ויש לו אח חלל		12. כשר שנשא חללה ויש לו אח כשר
3. ישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר	8. ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ממזר		13. ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל
4. ממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל	9. ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ישראל		14. ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר
5. שנייה ליבם ולא שנייה לבעל	10. שנייה לבעל ולא שנייה ליבם		15. שנייה לזה ולזה

- (שניות) - אין לה לא כתובה, ולא פירות, ולא מזונות, ולא בלאות, והולד כשר, וכופין אותו להוציא.
- אלמנה לכ"ג, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר - יש להן כתובה.

קושי על מקרה 1: מאי איריא דתני **נשא**? ליתני "קידש"!

תירוץ 1: וכ"ת טעמא **דנשא**, דהוה ליה עשה ולא תעשה, אבל קידש - אתי עשה ודוחה לא תעשה,

דחייה: והא כולה פירקין עשה ולא תעשה הוא, ולא אתי עשה ודחי לא תעשה!

תירוץ 2: משום דקבעי למיתני סיפא כ"ג שנשא את האלמנה (מקרה 11 - ב- **אסורות לאלו ולאליהן**), דוקא **נשא**, דשויה חללה, אבל קידש - שריא ליה, תנא נמי רישא **נשא**.

קושי: ואדתני משום סיפא, ליתני משום מציעתא (מקרה 6 - ב- **מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן**) **כ"ג שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט**!

תירוץ 3: אלא משום בת בוקתא, דקבעי למיתני (מקרה 2) **חלל שנשא כשרה**, טעמא **דנשא**, דשויה חללה, אבל קידש - שריא ליה, משום הכי קתני **נשא**.

עוד קושי על מקרה 1: ומאי איריא דקתני **אלמנה**? ליתני בתולה!

תירוץ 1: וכי תימא, קסבר האי תנא נישואין הראשונים מפילין,

דחייה: הרי (מקרה 2) **חלל שנשא כשרה**, ולא אמרינן נישואין הראשונים מפילין!

תירוץ 2: הא ודאי משום סיפא, משום דקבעי למיתנא סיפא (מקרה 11): **כ"ג שנשא את האלמנה ויש לו אח כ"ג או כהן הדיוט**, דוקא אלמנה, אבל בתולה חזיא ליה, משום הכי קתני **אלמנה**.

קושי על המשנה: מתקיף לה רב פפא, אם איתא להא דכי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן: "מצרי שני שנשא מצרית ראשונה - בנה שני הוי", לתני נמי:

- "מצרי שני שנשא שתי מצריות, אחת ראשונה ואחת שנייה, והיו לו בנים מראשונה ושנייה,
 - אי נסוב כי אורחייהו - מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן,
 - ואי איפוך ונסוב - מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן",

- מותרות לאלו ולאליהן - גיורות,

- אסורות לאלו ולאליהן - אילוניות!

תירוץ: תנא ושייר.

שאלה: מאי שייר דהאי שייר?

תירוץ: שייר פצוע דכא.

קושי: אי משום פצוע דכא לאו שיורא, דהא תנא ליה חייבי לאוין.

תירוץ 1: אטו חייבי לאוין מי לא קתני והדר תני? והא קתני:

- **כהן הדיוט שנשא אלמנה** (מקרה 1)

- **וחלל שנשא כשרה!** (מקרה 2)

דחייה: ההוא איצטריכא ליה לאשמועינן כדרב יהודה אמר רב, דאמר רב יהודה אמר רב: לא הוזהרו כשרות להנשא לפסולין. (מקרה 2 – **חלל שנשא כשרה**)

תירוץ 2: עוד מקרים של חייבי לאוים שחזר ושנה: והא קתני: **חלל שנשא כשרה, וישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר** (מקרה 2, 3)!
דחייה: הא נמי לא מהדר מיתנא היא, דאשמועינן לאו שאין שוה בכל, וקמשמע לן לאו השוה בכל.

תירוץ 3: עוד מקרים של חייבי לאוים שחזר ושנה: הא קתני: **ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל, וממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל** (מקרה 4, 5)!

מסקנה: אלא לאו שמע מינה תנא ושייר, ש"מ.

